

Arvoisa pääministeri,
hyvä komission jäsen,
arvoisat vieraat,
hyvät saamelaisten edustajat, ystävät

On suuri ilo saada toivottua ylpeät saamelaisten edustajat tervetulleiksi Euroopan parlamenttiin.

On aivan oikein, että neljäs Barentsin euroarktisen alueen saamelaisten huippukokous järjestetään täällä – eurooppalaisen demokratian kotipaikassa. Tämä talo on teidänkin kotinne.

Olemme täällä teitä varten, haluamme kuunnella teitä ja kuulla huolenaiheitanne. Te olette unionin alkuperäiskansa. Euroopan parlamentti on aina valmis kuuntelemaan.

Vuonna 2017 parlamentin LUX-elokuvapalkinnon sai elokuva Saamelaisveri. Se kertoo tuskallisen tarinan saamelaisten pakkosulauttamisesta viime vuosisadan alussa. Euroopan parlamentti toi oikeutetusti esiin tämän surullisen luvun saamelaisten historiassa, jotta se tulisi tunnetuksi kaikkialla maailmassa.

Euroopan historiassa on ollut paljon surua ja monta murhenäytelmää. Mutta olemme kokeneet myös paljon solidaarisuutta ja empatiaa. Solidaarisuus perustuu ihmisarvon ja monimuotoisuuden kunnioittamisen yhteisiin arvoihin.

Saamelaiskulttuuri on olennainen osa Euroopan kulttuurista rikkautta. Tarve suojella kulttuurista monimuotoisuutta on EU:n perussopimusten keskiössä.

Teillä saamelaisilla on ainutkertaista perinteenne, ainutlaatuiset kielenne sekä elämäntapa, joka perustuu luonnon kunnioitukseen ja rinnakkaiseloon sen kanssa. Nämä ovat arvoja, joita on kunnioitettava ja vaalittava kaikkina aikoina.

Sen vuoksi Euroopan parlamentin jäsenet ovat sitoutuneet puolustamaan teidän etujanne Barentsin parlamentaarisisissa konferenssissa ja muilla pohjoisen alueen yhteistyöfoorumeilla.

Monet päätökset, jotka voivat vaikuttaa saamelaisten elämään, saavat alkunsa täällä: unionin toimielimissä. Ja siksi vuoropuhelumme on niin tärkeää, ei vain tänään vaan jatkuvasti.

Euroopan parlamentti tukee ohjelmia, joilla autetaan saamelaisia saamaan äänensä kuuluviin lainsäädäntöprosessin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Esimerkkinä voin mainita Interreg Nord -ohjelman, jolla pohjustettiin EU:n kunnianhimoista saamelaisstrategiaa.

Kaikkein kiireellisin ongelma on ilmastomuutoksen suhteeton vaikutus arktiseen alueeseen ja siten saamelaisiin.

Euroopan parlamentti on edistyksellisen ilmastopolitiikan liikkeellepaneva voima, mutta meidän on toimittava vielä nopeammin, jotta voidaan estää todellinen ilmastohätätila.

Meidän on huolehdittava siitä, että pystymme saavuttamaan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet ja suojautumaan paremmin vihamielisiltä toimijoilta, jotka pyrkivät hyödyntämään heikkoja kohtiamme, kuten kävi viime vuonna, kun Venäjä kiristi Eurooppaa energialla.

Kaikkia vihreään siirtymään liittyviä hankkeita Euroopan pohjoisimmilla alueilla on kehitettävä yhdessä paikallisväestön kanssa. Tästä Euroopan parlamentti pitää kiinni. Meidän on kunnioitettava ihmisoikeuksia ja ympäristönormeja. Se on erittäin tärkeää. Euroopan parlamentti ottaa saamelaisväestön haasteet erittäin vakavasti.

Viime vuoden helmikuun 24. päivänä alkoi yhteisessä historiassamme synkkä vaihe. Siitä lähtien Venäjä on kiihdyttänyt perusteetonta hyökkäystään Ukrainaankin täysimittaiseksi invaasioksi, mikä on vaikuttanut myös arktisen alueen turvallisuusnäkyymiin.

Ja sota jatkuu yhä. Monet ukrainalaiset antavat henkensä puolustaessaan ihmisarvoaan ja tulevaisuuttaan Euroopan unionissa. Me tuemme heitä jatkossakin.

Arvostan saamelaisen parlamentaarisen neuvoston päätöstä katkaista tilapäisesti suhteet venäläisiin saamelaisjärjestöihin tämän julman sodan vuoksi.

Ei varmasti ollut helppoa katkaista vuosikymmenen mittaisia siteitä saamelaisveljiinne ja -sisariinne. Mutta se oli oikea teko.

Me tiedämme, etteivät kaikki venäläisetkään enää tue maansa hallinnon toimia.

Tästä tragediasta huolimatta demokraattinen toimintatapamme antaa meille mahdollisuuden taistella sellaisen tulevaisuuden puolesta, jota toivomme itsellemme ja lapsillemme.

Haluan kiittää Suomen saamelaiskäräjiä ja Barentsin euroarktisen neuvoston puheenjohtajavaltiota aloitteesta tuoda tämä huippukokous Brysseliin.

Vuoropuhelun avulla voimme ymmärtää toisiamme paremmin ja saada aikaan kestäviä tuloksia.

Toivon, että seuraavat kaksi päivää ovat teille antoisia ja että Euroopan unioni on jatkossakin aidosti ”moninaisuudessaan yhtenäinen”.

Kiitos.